

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om en kornordning for høstårene 1965-66 og 1966-67 [af Jens Chr. Christensen m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 119) findes i tidenden sp. 5021, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 1123).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Udvalget har efter anden behandling afholdt 2 møder. Der blev af forslagsstillerne dér rejst spørgsmål om mulighederne for gennemførelse af en ordning i lighed med den svenske brødkornsordning, og udvalget fik noget materiale tilstillet, der gav oplysninger om denne svenske ordning. Det var imidlertid sådan, at skulle den overføres på danske forhold, ville det være ensbetydende med, at det brødkorn, der stadig lå tilbage hos landmændene den 1. april, skulle opkøbes af staten til en nærmere fastsat pris. Da dette forslag fremkom fra forslagsstillerens side, fik jeg og adskillige andre af udvalgsmedlemmerne bestyrket vor tvivl om, hvorvidt ønsket i virkeligheden var at komme de dårligst stillede landmænd til hjælp, for hvis man gik den vej, kunne det i virkeligheden ikke komme til at gavne de dårligst stillede, som naturligvis ikke havde midler til at få tørret deres vintersæd i efteråret, oplagre den og gemme den hen hele vinteren til 1. april. Jeg har derfor den opfattelse, at dette forslag har en helt anden baggrund end netop ønsket om at komme de dårligst stillede til hjælp, og jeg vil anbefale at stemme imod lovforslaget her ved tredje behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jens Chr. Christensen): Det er rigtigt, som det er nævnt af hr. Chr. Rasmussen, og som det også fremgår af tillægsbetænkningen, at vi i udvalget har drøftet muligheden først for at gennemføre det forslag, som venstre og det konservative folkeparti har fremsat om en brødkornsordning.

Vi har jo mærket en strid modvind imod forslaget under sagens gang her i folketinget og i udvalget, og vi var klar over, at vi

havde ingen mulighed for at få vort forslag gennemført. Derfor forsøgte vi i udvalgs-møder imellem anden og tredje behandling, om der kunne findes en ordning noget tilsvarende den ordning, man har i Sverige. Vi erkender, at den ordning, man har i Sverige, er betydelig ringere end såvel den brødkornsordning, vi har her i Danmark for tiden, som den efter det foreliggende lovforslag.

Når vi drøftede den svenske ordning, var det, fordi vi mente, at man med den garanti, der ligger i den svenske ordning, det svenske system, hvorefter den svenske stat har pligt til at købe det korn, der 1. april ligger dels i lagrene, dels vel også hos landmændene, ville være med til at hindre et for stort udbud i de første måneder efter høsten. Det er ikke helt rigtigt, som hr. Chr. Rasmussen nævnte, at det ville kun komme dem til gode, som har råd til at vente med at afhænde deres korn til sidst på høstsæsonen. Alene i dette, at man sikrer en vis pris, når man kommer frem i høståret, ligger også en garanti for en højere pris i de første måneder.

Men selv om en sådan ordning ville have betydet, at den danske stat ville spare en hel del penge til lagerleje til oplagring, ville man heller ikke fra partierne her til venstre i salen være med til dette forslag. Det er jo egentlig ganske pudsigt, når vi gang på gang hører, hvorledes talsmænd for de partier, der nu er imod denne brødkornsordning, rejser landet rundt og taler pænt om landbruget, og det så viser sig, når vi kommer til realitetsbehandling af det forslag, der skal gavne landbruget, at man ikke har ret megen sympati for landbrugs-erhvervet.

Jeg var i går inviteret ind at se malerierne i den socialdemokratiske gruppesal hernede i stueetagen, og jeg så dér, at man havde et billede, der forestillede en høstmand. For at sige det på godt jysk: æ høstmand han vender avet om i æ skår. Det er egentlig mit indtryk, at det, der bevæger den socialdemokratiske gruppe, er, at man har set på denne høstmand. Man er kommet til at vende avet om over for alt det, som man fra landbrugets side ønsker. Man har tit sagt, at bare et enigt landbrug kommer med et forslag, vil man stå bag det. Her var der tale om en enig optræden. Både

[Jens Chr. Christensen.]

De samvirkende danske Landboforeninger og vel endnu stærkere De samvirkende danske Husmandsforeninger ønskede vort forslag om en brødkornsordning ophøjet til lov.

At socialistisk folkeparti er helt uden for skåret, det er noget, vi ved; landbrugets forhold har de aldrig beskæftiget sig ret meget med. Men at det radikale venstre også er kommet udenfor, det har forundret mig i allerhøjeste grad. Uanset en enig optræden fra det samlede danske landbrugs side vil man alligevel ikke være med. Jeg håber, at man her ved afstemningen vil besinde sig fra partiernes side her til venstre i salen, men det håb er der jo nok ikke stor mulighed for at få opfyldt.

H. C. Toft: Da vi behandlede lovforslaget om salgsafgrøder i tinget i sidste uge ved anden behandling, gav jeg udtryk for det konservative folkepartis synspunkter vedrørende dette lovforslag og også det lovforslag, vi her behandler. Jeg skal derfor ved denne lejlighed kun beklage, at det ikke lykkedes mellem anden og tredje behandling at få regeringspartiet og de to andre partier, der vender sig imod lovforslaget, ind på andre tanker. Vi har fremsat dette lovforslag for at imødekomme de landmænd, der økonomisk er svagest stillet, og som må sælge umiddelbart efter høst.

Vi står nu over for et høstår, hvor denne lovgivning i modsætning til tidligere ikke er gældende. Jeg vil da gerne sige her, at hvis ikke likviditetsforholdene for landbruget forandrer sig, så landbruget bliver bedre stillet, vil vi til næste år, når landbrugsforhandlinger skal foretages her i folketinget og lovgivning skal gennemføres, på ny rejse spørgsmålet om at sikre landbruget faste priser på brødkorn efter høst ved at fremsætte forslag om en brødkornsordning.

Svend Haugaard: Der er ikke i den udvalgsbehandling, der har været imellem anden og tredje behandling her i tinget, fremkommet noget nyt, som kan ændre det radikale venstres synspunkt; jeg må altså skuffe hr. Jens Chr. Christensen og meddele, at vort standpunkt er uforandret.

Man har fremført som en mulighed, når man ikke kunne få lovforslaget gennem-

ført, at man i stedet for så på den svenske ordning, hvorved staten til en bestemt overtagelespris skulle købe det forråd af brødkorn, der var hos landmændene den 1. april. Det blev også her fra hr. H. C. Tofts side fremført, at det var især de finansielt dårligst stillede, man skulle tænke på. Jeg synes, at det svenske forslag rimer temmelig dårligt med det argument, idet det da ikke er de finansielt dårligst stillede, som har kornlagre liggende den 1. april.

Bortfaldet af brødkornsordningen har skabt en rimelig balance imellem forbrug og produktion, og vi finder ikke, at der er nogen grund til, at der nu skal gives stats-tilskud til at forrykke denne rimelige balance. Det har været en fornuftig ordning midt i en i øvrigt ufornuftig kornordning som den, der foreligger i øjeblikket.

Venstre og de konservative har talt meget rørende om at støtte det mindre landbrug, ja, ikke her i dag, men ved tidligere lejligheder — for lidt siden hørte vi jo noget andet — og jeg skal ikke benægte, at der kan være enkelte også i det mindre landbrug, som kunne få gavn af denne ordning, men det er meget få, og jeg må indrømme, at denne meget rørende tale gør lidet indtryk på os, når den kommer fra den side. Hvis man virkelig ønskede at støtte det mindre landbrug, kunne man jo tage op til overvejelse at ændre den nuværende foderkornsordning og f. eks. se på det forslag, vi har fremsat fra radikal side om en nettokornsalgsordning.

Hvordan man end vender og drejer det, betales de nuværende tilskud til kornproduktion af det mindre brug med stor dyrisk produktion, d. v. s. først og fremmest af de unge nyetablerede, som skal have en stor produktion for at kunne klare deres renter og afdrag — i øvrigt de unge nyetablerede, som man ikke har været så forfærdelig interesseret i at skaffe ordentlige finansieringsvilkår.

Det radikale venstre må fastholde sin afvisning af lovforslaget.

Morten Lange: Venstres med hensyn til høstforhold sagkyndige ordfører fremsatte nogle bemærkninger, som jeg desværre ikke var i besiddelse af tilstrækkelig tolkevne til at forstå helt korrekt, men jeg går ud fra, at meningen med dem var, at han havde

[Morten Lango.]

fundet en socialdemokratisk høstmand, der høstede avet om. Det var dristigt af venstre at gøre opmærksom på et sådant forhold, for det forekommer mig, at netop denne lovgivning viser, hvorledes venstre og de konservative har det mest akavede forhold, hver gang der kommer landbrugsmæssige love på gulvet her.

Man snakker om begrænsning af udgifterne som et hovedpunkt, det har vi hørt nogle gange, men når der kommer et beskeden forslag om at holde igen på nogle udgifter, så stemmer man meget vredt imod det — det har vi lige set. Man snakker om, at de offentlige indgreb skal indskrænkes på den ene og den anden måde, og så kommer man og forklarer, at det gælder naturligvis ikke, når vi skal have en brødkornsordning; et nyt og indviklet administrativt indgreb skal vi endelig have. Alle de fromme tanker, man har, gælder altså ikke, når det gælder landbrugslove. Det vidste vi jo godt, vi har hørt det så mange gange, men det er blevet understreget. Og forholdet er yderligere blevet understreget ved, at man kommer og foreslår indført svenske landbrugsreguleringer her i Danmark, samtidig med at det er velkendt, at det er vort håb, at de svenske landbrugsreguleringer må blive barberet ned og derigennem tillade større dansk salg af landbrugsprodukter til Sverige. Altså helt igennem kører man avet om.

Vi er imod kornloven, som vi har den; yderligere at indføre en brødkornsordning vil vi anse for en vederstyggelighed, og det er os en sand glæde, at lovforslaget herom bliver stemt ned om lidt.

Bækgaard: De uafhængige er af den opfattelse, at vi bør forlænge brødkornsordningen, og vi vil stemme for lovforslaget.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg skal ganske kort sige, at der ikke under udvalgets behandling er fremkommet noget som helst nyt, der får mig til at synes, at vi igen skulle indføre en brødkornsordning.

Når jeg tager ordet, er det mest af hensyn til en udtalelse fra hr. Jens Chr. Christensen, der påstår, at socialdemokratiet aldrig er hjemme, når man skal realitetsbehandle landbrugets forhold her i tinget. Det er ikke rigtigt. Hr. Jens Chr. Christensen begår,

hver gang vi diskuterer brødkornsordningen, den fejl, at han piller brødkornsordningen ud fra den 2-årige kornlov, vi gennemførte sidste år. Det var jo et led i den samlede 2-årige ordning, at man lod brødkornsordningen ophøre efter et års forløb og så fik en højere basispris. Hvis man derfor vil diskutere den 2-årige kornlov, vi har, må man tage den som en helhed og ikke søge at pille et enkelt led ud.

Jeg tror i øvrigt, at når kornloven som sådan skal vurderes, er jeg enig med størsteparten af dansk landbrug i, at den kornlov, vi vedtog sidste år, har medført store reelle værdier for dansk landbrug.

Ordføreren for forslagsstillerne (Jens Chr. Christensen): Jeg vil gerne sige til landbrugsministeren, at det er ikke venstre, der ønsker at skille brødkornsordningen ud fra kornloven, det er tværtimod regeringen; vi ønsker at få den føjet ind igen, men det vil regeringen og socialdemokratiet og det radikale venstre altså ikke.

Det lader ikke til, at hr. Svend Haugaard helt har forstået den svenske ordning; det var måske også lovlig hurtigt, vi kom igennem den — vi har jo haft travlt her i den senere tid. Men hr. Svend Haugaard burde dog kunne sige til sig selv, at alene det, at der er en garanti for prisen, når vi kommer noget hen i sæsonen, betyder, at der bliver færre, som leverer deres korn med det samme, og alene deraf kommer der en prisforhøjelse.

Hr. Svend Haugaard har gang efter gang peget på, at vi kunne jo likvidere vore ønsker om at gennemføre en brødkornsordning og gå ind for det forslag, som det radikale venstre har fremsat. Hvis jeg husker rigtigt, var det det radikale partis formand, der i sin landbrugsministertid sagde, at dette forslag overhovedet ikke kan praktiseres.

Endelig bebrejder hr. Svend Haugaard venstre, at vi ikke har været hjemme, når det har drejet sig om de nyetablerede; jeg har været ude for på adskillige møder, at hr. Svend Haugaard har peget netop på dette forhold. Sagen er jo den, at der er fremsat et forslag af det radikale venstre; der har været holdt et udvalgsmøde, og der er kommet en betænkning, der siger, at da spørgsmålet er til behandling i landbo-kommissionen, lader vi sagen hvile indtil

[Jens Chr. Christensen.]

da. På denne baggrund er det lidt dristigt af hr. Svend Haugaard at sige, at venstre ikke har været hjemme. Jeg kan føje til, at når det drejer sig om de nyetableredes skattemæssige forhold, så har det været venstre, der igennem de senere år har talt deres sag; dér har det radikale venstre ikke altid været hjemme.

Statsministeren (J. O. Krag): Det kunne ikke falde mig ind at blande mig i debatten om kornordningen, men jeg vil gerne give en rent faktisk oplysning vedrørende det billede, hr. Jens Chr. Christensen nævnte, der hænger i det socialdemokratiske gruppeværelse. Det er rigtigt, at der hænger et billede af en høstmand; det er malet af maleren L. A. Ring og forestiller L. A. Rings broder, der var landmand på Sjælland. Hvis jeg husker rigtigt, er det malet i slutningen af det forrige århundrede. Jeg vil anse det for yderst usandsynligt, at denne uheldige høstmand skulle være socialdemokrat. Langt snarere vil jeg anse det for muligt, at han har været venstremand.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

forkastedes med 90 stemmer mod 54.

Formanden: Lovforslaget er hermed bortfaldet.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om omsætningsafgift af motor-køretøjer m. v. [af Rimstad m. fl.]

(Lovforslaget (nr. 178) findes i tillæg A. sp. 2495, fremsættelsen i tidenden sp. 5275).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Det foreliggende lovforslag drejer sig ikke kun om sikkerhedsseler, men går ud på afgifts-fritagelse for alle udstyrsdele, hvis eneste formål er at nedsætte risikoen for personskade ved færdselsuheld, selv om dette udstyr leveres som en del af vognens nor-

male udstyr og omfattes af den almindelige pris for køretøjet. (Formanden ringer). Skal jeg vente lidt?

Formanden: Ja, jeg tror, vi skal have lige en lille eftertænkningens pause. Der er ikke ferie endnu. — Vær så god!

Finansministeren (Henry Grünbaum): Selv om vi vel alle — det tror jeg da — nærer den største sympati for bestræbelser, som tjener til at fremme trafikikkerheden, er det dog efter min opfattelse — og det vil jeg altså ikke lægge skjul på — ikke nogen heldig fremgangsmåde til fremme af dette formål at gennemføre det lovforslag, der her foreligger. Skatte- og afgiftsmyndighederne er nu engang ikke de rette til at træffe afgørelser i trafikikkerhedsspørgsmål. Og dernæst er det uden for al tvivl, at undtagelsesbestemmelser som dem, der her er tale om, i høj grad vil medvirke til yderligere at komplicere forvaltningen af afgifterne, og det skal jeg forklare nærmere.

Ifølge loven om omsætningsafgift af motor-køretøjer berigtiges nye køretøjer som hovedregel på grundlag af køretøjets fulde pris til køberen inklusive alt udstyr, forinden indregistrering finder sted. Der er imidlertid åbnet adgang til at anmelde såkaldte standardpriser — og det er ret væsentligt for forståelsen af dette problem, at man hæfter sig en lille smule ved det — d. v. s. almindelige faste priser ved salg til brugere her i landet, således at afgiften berigtiges på dette grundlag, altså på standardprisens grundlag. Denne adgang har vist sig at være overordentlig hensigtsmæssig såvel for brancherne som for administrationen. Jeg kan oplyse, at det nu er sådan, at 90-95 pct. af samtlige nye personmotor-køretøjer afgiftsberigtiges på grundlag af en anmeldt standardpris. Som følge af denne udvikling har det været muligt at gennemføre stærkt forenklede procedureregler for afgiftsberigtigelsen, navnlig derved at man f. eks. ikke længere kræver fremstilling af hvert enkelt køretøj for toldvæsenet umiddelbart forud for indregistreringen, idet man efter de gældende regler kan fastslå køretøjets identitet og dets udstyr gennem et særligt certifikat udfærdiget af importøren eller fremstillingsvirksomheden — altså et